

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra De Vonner og Vanner

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 490. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167176009408.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Alt det Railleri, der gaar ud over en enkelt Stand, blot som denne Stand betragtet, er uanstændigt; derimod er det Skribenten og især den dramatiske Digter tilladt, ja det er endogsaa hans Pligt, at vise det latterlige i en eller anden Stands særegne Fordomme og at revse de i denne Stand mere eller mindre almindelige Daarligheder, Laster og Uordener. Dersom en Skribent, der véd, hvor uædelt Adelsmænd ofte tillade sig at tænke og handle, og som kjender de Ulykker, den gejstlige Stand har anrettet i Verden, vovede at derivere Ordet *Adel af ædel*, quasi lucus a non lucendo, og Ordet sacerdos eller Præst quasi sacra dos, eller en *forbandet Gave*, da fornærmede han de retskafne Mænd af denne Stand paa den alleruanstændigste Maade; skildrer han os derimod den dumme og hoffærdige Adelsmand, den hykkelske, ralske og uforsonlige Præstemand, viser han, hvorledes utallige Ulykker i en Stat rejse sig deraf, at den første tror sig, formedelst sin Fødsel, berettiget til at gjøre alt, hvad han vil, imud de andie Stænder, og hvorledes den sidste ofte har brugt og bruger Guds Ære som en Maske, hvorunder han kan udføre private og lumpne Bihensigter, da kan ingen retskaffen Mand finde sig fornærmet; og en hel Stand kan umulig vanæres, fordi man viser, at der iblandt dens Medlemmer findes enkelte Individua, der tænke og handle slet.